

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМИТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р. № 5 (1458). Виходить щотижня. 29 СІЧНЯ 1982 РОКУ. ЦІНА 2 коп.

Увага! Йде сесія.

ЗА НАЙВИЩИЙ ЗНАНЬ

Дві групи IV курсу біофакту (№ 5 і № 6) складають екзамен з політекономії соціалізму. Екзамен складний, вимагає знати не тільки передходжела цієї науки, а і весь багатогранний, постійно прогресуючий стан економіки нашої країни і інших країн соціалістичного табору, чітко, ясно осмислювати цей стан, бачити, в яких протиріччях на міжнародній арені він розвивається, добре знати і розуміти відповідні матеріали ХХVI з'їзду КПРС і всіх партійних документів останнього часу, і багато, багато іншого.

В майбутньому ці студенти — біологи-генетики, чия наука, спеціальність не може не залежати, скажімо, від системи економічних законів та специфіки їх дії на етапі розвинутого соціалізму. Тож глибоке усвідомлення нерозривної взаємодії суспільства-знавчих та природничих наук демонструє в цю хвилину студент В. Кузнеців. Своє питання він викладає з величним знанням, багатством думки, яку він уміє прекрасно розвивати і доказувати конкретними прикладами. Не даремно Єячеслав, між іншим, очолює на курсі студентсь-

кий гурток політекономії. Аж дивно, що так жваво і захоплююче можна розповідати про необхідність і сутність кредиту та про його роль у зміщенні господарів відношень. Не менш вдумливо і гаряче відповідає на питання біллета Ольга Полодіченко, староста 5 групи:

— Прибуток соціалістичного підприємства, — каже вона, — йде на фонд матеріального стимулювання, на оплату банківського процента, на оплату витрат, пов'язаних з надбанням обігових фондів і навіть на покривання затрат, пов'язаних з житловим будівництвом...

І такі відповіді — не результат зубріння, а широкі знання, одержані на 34 лекційних годинах курсу та на 36 семінарських заняттях, одержані під час глибокого засвоєння передходжела, постійного опрацювання статей та інформації «Комсомольської правди», журналу «Комуnist».

І доцент кафедри політекономії Л. А. Левченко приймає екзамен з неабияким піднесенням, ставить студен-

РІВЕНЬ

там чимало додаткових запитань, намагається вияснити все до кінця, але в заліковці все одно з'являється в основному «відмінно». А отримали їх уже, наприклад, із 5 групи комсорг, член УВК курсу Н. Догода, політсектор Е. Звятін, профорг В. Колесник, студентка із острова Маврикій Маргарет Леунг Хо; із 6 групи — В. Галузя, студентка із Монголії Ундермаа Жан Страйгейн та інші. І Людмила Андріївна, і куратор — асистент кафедри генетики та молекулярної біології К. М. Касаль про колектив обох груп найкраціє думки. Це, виявляється, здружений, спаяний колектив, в якому особисте і громадське навчання, наука і життя рідного факультету — нерозривне ціле, спільне, завжди діюче як єдиний творчий комплекс обов'язків, вимог, бажань, стремлінь.

Тому зрозуміло, що і сьогоднішній екзамен не просто складається — він вирішується всіма фізичними й духовними силами, бо показує науковий, ідеологічний, культурний рівень кожного свідомого комсомольця. А цей рівень повинен завжди бути найвищим!

А. ЧЕРКАСЬКИЙ.

В головному комітеті НК

З метою систематизації та поліпшення якості навчання народних контролерів, Комітет народного контролю СРСР та УРСР, Одеський обласний комітет народних контролерів рекомендували впровадити в практику роботи досвід організації навчання народних контролерів в Білоруській СРСР, де створена і діє система масового навчання членів постів і груп НК.

Постанова бюро Центрального райкому Компартиї України м. Одеси від 23.Х-1981 р. «Про заходи по дальнішому поширенню навчання в системі органів народного контролю району» зобов'язує створити на всіх підприємствах, в організаціях і закладах району школи народного контролю з метою охоплення навчанням всіх народних контролерів, а також створити семінари для навчання голів груп і постів НК.

Головна група народного контролю розглянула на черговому засіданні пропозиції оргсектору по вдосконаленню навчання народних контролерів і запропонувала структуру

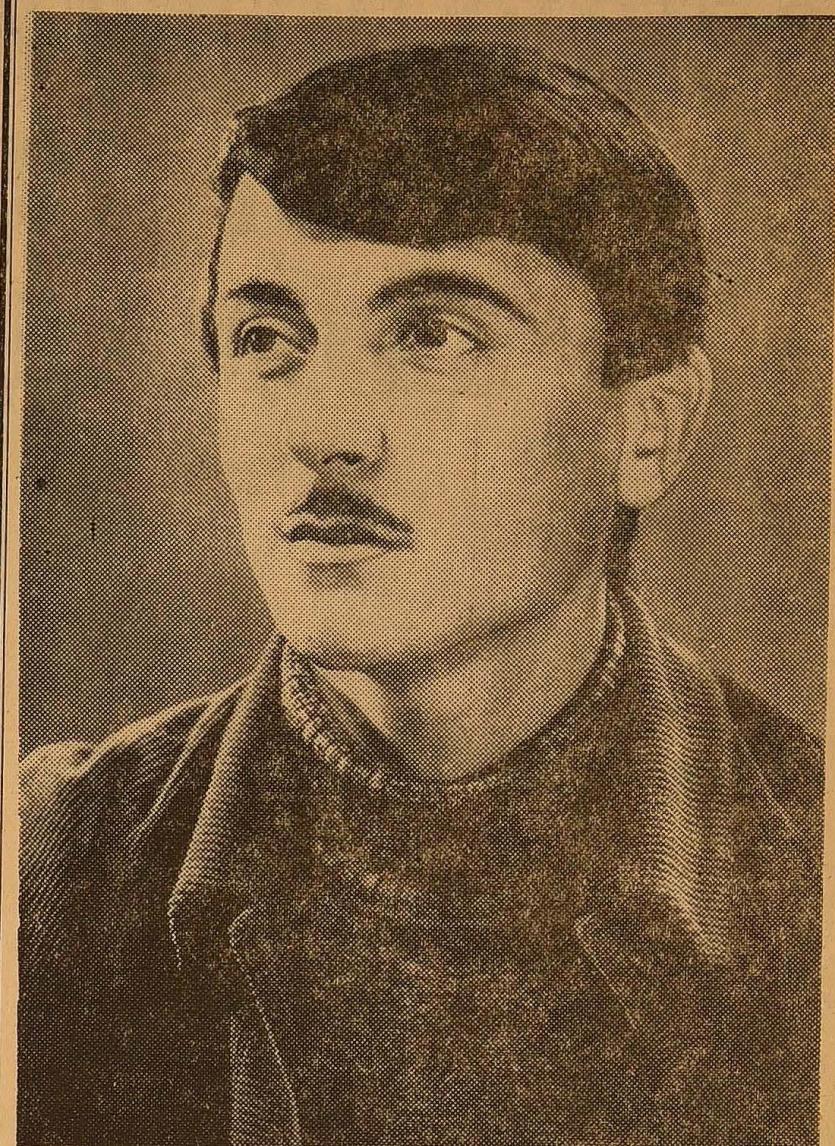
навчання народних контролерів у відповідності з рішеннями вищестоячих органів НК. Партийний комітет університету затвердив 30.XII-1981 р. систему навчання народних контролерів університету.

Всього створено 12 шкіл і семінар Головної групи. При формуванні шкіл оргсектор виходив із специфіки роботи, дислокації факультетів та наукових установ і числа народних контролерів. В середньому чисельність слухачів кожної школи НК витримана в межах 30—35 осіб. Заняття в школах намічено проводити один раз на місяць — в четвертий четвер з тематики, що розроблена Головною групою та затверджена партійним комітетом університету.

Керівниками шкіл призначенні голови груп НК. Для висвітлення окремих питань керівникам шкіл рекомендовано залучати членів Головної групи НК, спеціалістів із підрозділів університету.

Є. АНАНЬЄВ,
зав. оргсектором
Головної групи народного
контролю університету.

ПРАВОФЛАНГОВІ

Студент IV курсу історичного факультету Микола Диміров один з кращих молодих науковців на факультеті. Зараз під керівництвом професора З. В. Першиної він вивчає питання студентського руху на Україні у XIX столітті.

Микола неодноразово виступав на наукових студентських конференціях в Одесі та інших учбових закладах країни з цікавими науковими доповідями.

Микола Диміров — відмінник навчання, член комсомольського бюро факультету.

Зараз разом зі своїми товаришами він складає екзаменаційну сесію. Ми бажаємо М. Димірову нових успіхів в навчанні та науковій роботі.

На зімку: М. ДИМОВ.

ФОТО Г. ЯРОВОГО.

В університетах країни

ШКОЛА МОЛОДИХ ЕКОЛОГІВ

Школою для молодих дослідників стане філіал кафедри прикладної математики Сімферопольського державного університету, створений в м. Севастополі на базі Морського гідрофізичного інституту АН УРСР. Старшокурсникам вузу, які виявляють інтерес до сучасних проблем екології, тут надана можливість не тільки

послухати спеціальний цикл лекцій учених інституту, а й провести під їх безпосереднім керівництвом ряд практичних робіт у лабораторіях і обчислювальному центрі.

Нині стажисти-дипломники готуються до перших самостійних наукових досліджень. Частина з них продовжить розробки в аспірантурі академічного закладу.

ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ

Успішно проходить сесія для філологів V курсу З групи, котрі, склавши екзамени з спецкурсу та радянської літератури, сьогодні показують свої знання з такого предмету, як історія критики.

На екзаменах частіше бачиш хвилювання, напруженість, а то й відчай (особливо серед тих, хто поганієсько вчився), а тут панує зовсім інша атмосфера. Святкова, піднесена, радісна. На той час, коли я зайдов до групи на екзамен, вже відповіли п'ять студентів, одержавши п'ятірки і четвірки: це відповідальна за «КП» курсу М. Вороніна («5»), профорг групи Н. Дерев'янко («4»), культсектор І. Зубкова («5»), староста Т. Козяровська («5»), В. Костюк («4»).

Зараз відповідає А. Рубан. Відповідає піднесено, з хорошим знанням про філософські погляди В. Белінського 30-х років, період зародження і становлення російської революційно-демократичної критики, Альбіна, і справді, знає дуже добре. Адже вона написала цікаву наукову роботу, пов'язану з цим періодом російської

літератури, відзначену на республіканському конкурсі студентських наукових робіт.

Відзначена, до речі, і робота Т. Шуригіної. З наступним питанням — «Плеханов про Толстого» — студентка теж справляється швидко, бадьоро, лише в кінці відповіді екзаменатору — доценту кафедри російської літератури Н. М. Раковській довелось про окремі моменти в поглядах Толстого на мистецтво посперечатись, в результаті — «четвірка». Що ж, на екзамені студенти не тільки показують набуті знання та досвід, а й продовжують їх набувати далі.

Тим більше, що курс надзвичайно складний, важливий. Але, як уміло, тонко розуміють і пояснюють студенти зміст курсу, що поєднує в собі розгораші елементи філософських знань з історії літератури, що стає підsumком багатьох літературних та філософських явищ, показують складність і силу ідейно-естетичних оцінок революційно-демократичної та марксистсько-ленинської критики, її боротьбу, її роль в розробці такого прові-

дного методу в літературі як реалізм, відстоювання нею важливих принципів народності, партійності і т. д.

Очевидно, що група має своє яскраве, творче обличчя, сильна, завзята. Вже отримують «п'ятірки» і «четвірки» комсорг групи Л. Фоміна, політсектор комуніст М. Теделюра, староста Т. Яворська, акацемік-дипломник І. Литвинова, культсектор курсу І. Никифорова, оргсектор Б. Штемберг і ін.

Тут панує творча атмосфера, дивне взаєморозуміння. Досить слова, натяку викладача, щоб студент розгорнув цілу концепцію якогось питання. Но Ніна Михайлівна для цієї групи не просто екзаменатор, по-своєму вимогливий та строгий, а значно більше: куратор, вихователь, друг, котрій всі п'ять років жив радісно, зважаючи і тривогами цих юнаків і дівчат. Група на I курсі була не з легких, свідчить Ніна Михайлівна. Але поступово, все глибше вникаючи в її розмаїті особливості, куратор домоглася свого — створення чудового колективу.

А. БОГДАНОВ.

ВОЄННО-ПОЛІТИЧНИЙ СОЮЗ НАРОДІВ— ФАКТОР ПЕРЕМОГИ В ПЕРІОД ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ

Важливим фактором, кото-

рій сприяв утворенню СРСР, був воєнно-політичний союз народів, що об'єдналися в період громадянської війни. Необхідність оформлення воєнно-політичного союзу радянських республік, підготовленого всією попередньою соціальною, національною і воєнною політикою партії і Радянської влади, стала особливо ясною в 1919 році, коли заправила Антанти вирішили об'єднати для воєнного знищення Радянської країни єдиним командуванням і одною стратегією всі антирадянські військові сили. Це був, за словами В. І. Леніна, «грандіозний у військовому відношенні і всеохоплюючий план» військового походу, який Черчіль хвалив як називав походом 14 держав. Разом з крупними імперіалістичними державами та білогвардійськими арміями Колчака, Денікіна, Юденича, Міллера в цьому поході повинні були взяти участь уряди малих держав, що межують з Росією.

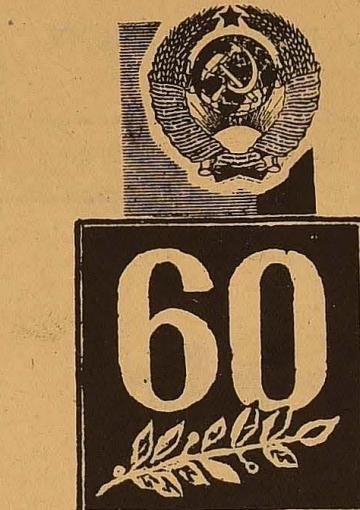
Великі сили Антанти рушили на радянську республіку. Широкі райони півдня Росії і великої частини України виявилися захопленіми Денікіним, армії якого націлювались на Москву.

На заході почали наступ білопольські війська. Генерал Юденич повів наступ на Петроград. На півночі господарювали разом з білогвардійцями англійські та американські сили.

Посилання інтервенції Атланти знову створило надзвичайно небезпечне становище для Країни Рад. Радянські республіки виявилися перед загрозою втрати своєї незалежності і поневолення.

В. І. Ленін поставив невідкладне завдання: найшвидше завершити перетворення Радянської країни в єдиний військовий табір. Для цього необхідним був тісний воєнний союз радянських республік, який передбачав об'єднання і централізоване використання обороночих сил, людських і матеріальних ресурсів. Заключення такого союзу було підготовлено ЦК РКП(б) під керівництвом В. І. Леніна, центральними комітетами партій радянських республік навесні 1919 року.

Рішення про єдність військового управління і Верховного командування було першим кроком в оформленні військової єдності. В документі «Проект директив ЦК про воєнну єдність», написаному В. І. Леніним у зв'язку з обговоренням на пленумі ЦК питання про єдину форму військового співробітництва суворених республік, проблема ставилась ширше. Для забезпечення необхідної єдності фронту і тилу потрібна була централізація в розпорядженні економічними ресурсами і забезпеченням військових сил.

єдині форми військового співробітництва суворених республік, проблема ставилась ширше. Для забезпечення необхідної єдності фронту і тилу потрібна була централізація в розпорядженні економічними ресурсами і забезпеченням військових сил.

Слідом за прийняттям цієї постанови ЦК РКП(б) питання про воєнну єдність було розглянуте урядами Радянської України, Латвії і Білорусії. Ідея В. І. Леніна про оформлення воєнного союзу одержала повне схвалення Компартії, уряду і тру-

даців цих республік. ЦВК Рад України доручив свій президент звернутися із закликом до всіх радянських республік, щоб разом розробити конкретні форми організації єдиного фронту революційної боротьби.

ЦК РКП(б) повідомив більшовицькі фракції ВЦВК та ВУЦВК про своєчасність постановки ними питання про законодавче оформлення воєнного та економічного союзу суворених республік.

Першого червня 1919 року на засіданні Всеросійського виконавчого комітету разом з представниками інших республік був прийнятий історичний декрет «Про об'єднання радянських соціалістичних республік: Росії, України, Латвії, Литви, Білорусії для боротьби зі світовим імперіалізмом». Декрет передбачав об'єднання військової організації і військового командування, рад народного господарства, залізничного транспорту, фінансів, наркоматів праці.

В роки громадянської війни, як і в незабутні дні Великого Жовтня, — говорив Генеральний секретар ЦК КПРС товариш Л. І. Брежнєв в промові «Про 50-річчя Союзу Радянських Соціалістичних Республік» 21 грудня 1972 року, — інтернаціональне об'єднання робітничого класу, всього трудового народу явилося одним із животворних джерел нашої перемоги.

В ході громадянської війни воєнно-політичний союз

явиєся важливим етапом на шляху об'єднання Радянських республік в СРСР.

Воєнно-політичний союз радянських республік, створений під керівництвом В. І. Леніна, став надзвичайно важливим фактором перемоги в громадянській війні. Він забезпечив необхідну централизацію всіх військових сил та економічних ресурсів. В тісному об'єднанні радянських республік Ленін бачив приклад для трудачих всього світу створення «справді міцного союзу робітників і селян різних націй в боротьбі за Радянську владу, за знищенння ٹунту поміщиків і капіталістів».

Оформлення воєнно-політичного союзу радянських республік відкрило новий етап національного військового будівництва, що заключалось в об'єднанні зусиль всіх народів в будівництві єдиної багатонаціональної Червоної Армії та досягнення завершальних перемог над інтервентами і білогвардійцями.

Після закінчення громадянської війни, в 1922 році на І з'їзді Рад СРСР був затверджений історичний акт про утворення СРСР. Утворення СРСР має всесвітньо-історичне значення. Це — триумф ленінської національної політики, торжество ідей Великого Жовтня.

В. КІКОТЬ
асpirант кафедри
історії СРСР.

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ЖИВОГО СЛОВА

Внаслідок багаторічної праці великого колективу українських лексикографів створено одинадцятитомні «Словники української мови», що вийшли друком у 1970—1980 роках.

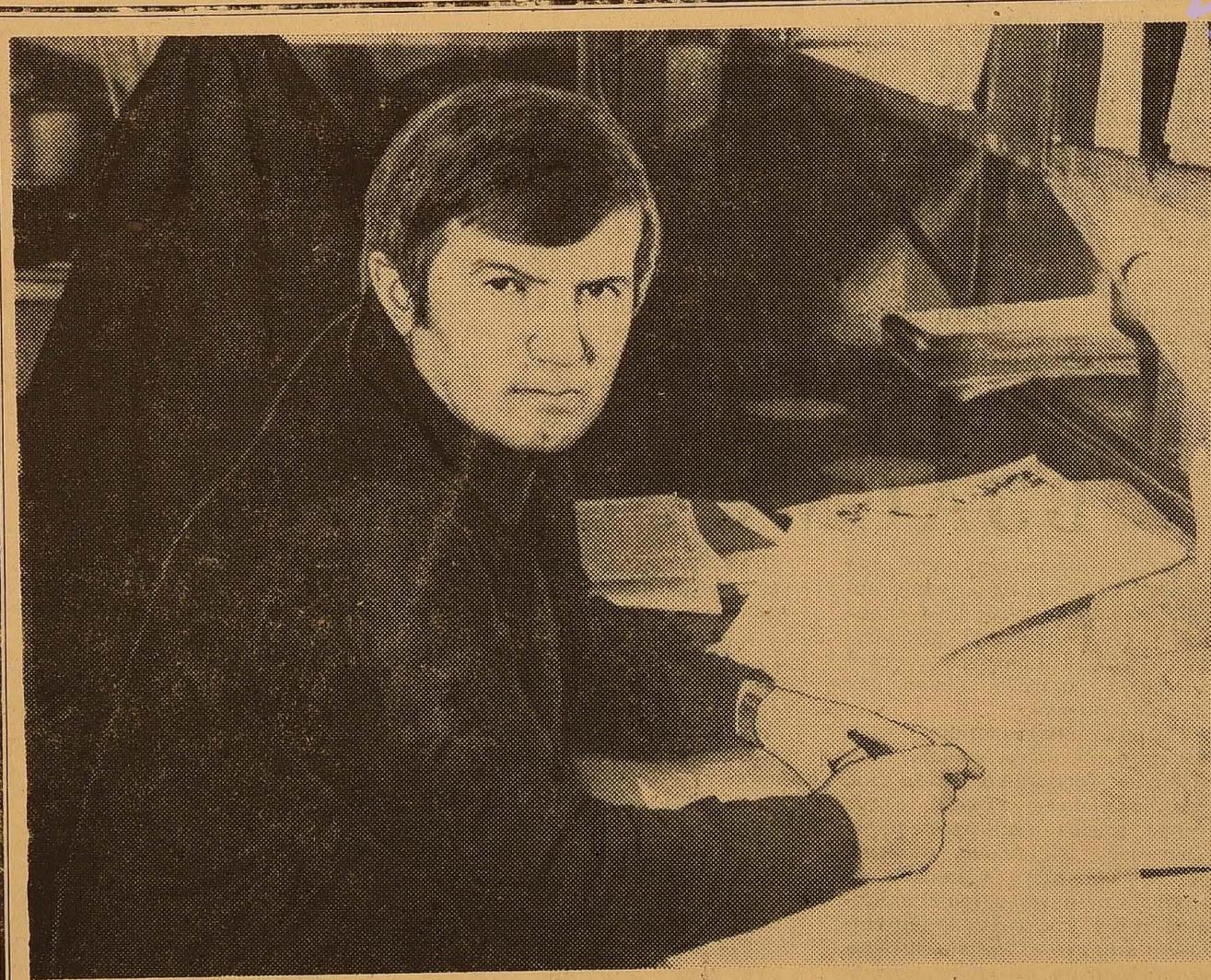
Вихід «Словника української мови» з видатною подією в науковому, суспільному й культурному житті не тільки нашої республіки. «Словник української мови» в одинадцяти томах — перший в історії вітчизняної науки великий загальномовний словник тлумачного типу, в якому вичерпно охоплено широкоживану лексику й фразеологію української мови в значних хронологічних межах — від I. Котляревського до наших днів. У ньому представлено все найцінніше й найжиттєздатніше із створених народом протягом віків словесних скарбів мови, певною мірою зібраних і опрацьованих у попередніх лексикографічних працях доживотного та післяжivotного періодів.

В «Словнику» охоплено понад 134 тисячі реєстрових слів. Відбиваючи сучасний стан словникового складу української літературної мови, він подає передусім загальноживану лексику і фразеологію. Реєстр слів і фразеологічні матеріали зібрано й систематизовано на дуже широкій, авторитетній джерельній базі, основою якої була лексична картотека Інституту мовознавства імені О. Потебні Академії наук УРСР. На час укладення останнього тому «Словника» ця картотека сягала 5

совуються й на підприємствах Міністерства енергетики СРСР фільтруючі протиаерозольні респіратори «Снегок-К-М» і «Снегок-КУ-М».

Після успішних випробувань налагоджено серійне виробництво цих нових респіраторів. Зараз вони застосо-

Фото Г. Ковтуна.

Плодотворно працює на кафедрі хімічних засобів захисту навколошнього середовища старший науковий співробітник В. І. Байденко. Під його керівництвом група співробітників кафедри розробила і впровадила на під-

приємствах Міністерства енергетики СРСР фільтруючі протиаерозольні респіратори «Снегок-К-М» і «Снегок-КУ-М».

Після успішних випробувань налагоджено серійне виробництво цих нових респіраторів. Зараз вони застосо-

(Закінчення на 4-ї стор.).

Спасибі студентам

(Лист до редакції)

Керівництво, партійна організація Центрального РВВС м. Одеси прохочуть че-рез Вашу газету висловити подяку студентам університету т.т. Сергію Черницикому, братам Віктору і Євгенію Островським, Юрію Скіц — студентам юридичного факультету; Ірині Козак — студентці хімічного факультету за активну роботу по наданню допомоги райвідділу міліції у справі охорони громадського порядку в районі, попередженню правопорушення, вихованню «важких» підлітків.

Не рахуючись з особистим часом, багато сил та енергії відають вони у справі боротьби з усякого роду порушеннями, недоліками, що заважають радянським

людям нормально жити і працювати.

Сьогодні в слідчому відділі райвідділу проходять переддипломну практику студенти-п'ятикурсники юрфаку Людмила Зубкова і Олександр Подолян.

Терпляче, настійливо практикують вони над набуттям практичних навиків, вміло використовуючи при цьому теоретичні знання, одержані в стінах університету.

Можна впевнено сказати, що, маючи хорошу теоретичну підготовку і сполучаючи її з набутими навиками, ці студенти згодом стануть чудовими спеціалістами.

С. КОРОТЕНКО,
заст. начальника
Центрального РВВС
м. Одеси, капітан
міліції.

НА ЧЕСТЬ 1300-РІЧЧЯ

Братній народ Болгарії широко відзначив 1300-річчя з дня заснування своєї держави. У звязку з цим на історичному факультеті ОДУ була проведена читацька конференція, приурочена цій знаменної даті.

В конференції взяв участь консул НРБ в м. Одесі Георгій Митрев.

З великою увагою було заслухано виступи, підготовлені М. Дімітровим, І. Бозаном, А. Дяченко, М. Зябревою. В них студенти торкнулись питань співробітництва наших держав в галузі економіки та культури, розповіли про революційну діяль-

ність болгарських та російських комуністів, про дружні зв'язки молоді нашого міста з молоддю Болгарії.

Надовго в нашій пам'яті залишиться змістовна розповідь тов. Георгія Митрева про сучасну Болгарську Народну Республіку, про ті стосунки, які склалися зараз між нашими братнimi народами.

Конференція пройшла на високому ідеально-політичному рівні, явилася проявом палкої дружби радянського і болгарського народів.

В. БЕЗВЕНЮК,
секретар комсомольського
бюро істфаку.

Слідами наших виступів

У 39 номері «ЗНК» 18 грудня 1981 року було опубліковано рейд «КП» і «ЗНК» в гуртожитках. Ось що відповів нам голова студради гуртожитку № 2 М. Муцалханов:

— Недоліки, на які вказав рейд, були предметом детального обговорення на засіданні студради гуртожитку. Посилено політико-виховна робота серед студентів, розроблено ряд заходів з спортивно-масовою роботою. Студенти — історики гуртожитку № 2 включилися в соціалістичне змагання за кращу організацію умов праці, побуту і відпочинку в гуртожитках.

СТУДЕНТ отримує в вузі величезну суму знань. Для чого? Заради їх утилітарного використання? Щоб жити в цьому річищі знань лише на правах учбовості? Але ж можна інакше! Можна, незважаючи, ні на що, для самого себе, що раз довести закони Ньютона, теорему Піфагора, поезію Пушкіна. Жити потягом до вершин, віріти, що це і є таємність справжній шлях. Шлях, яким ідуть тільки ті, про яких яскраво, тонко сказав український поет: «Раз добром нагріте серце вік не прохолоне».

Саме в такому плані йшла чотири роки тому на полях Овідіопільщини бесіда куратора зі студентами. Якось вийшло так, що в той рік в колгосп послали і першокурсників-істориків, а їм, новачкам, страшенно кортіло сидіти в аудиторіях і пригорща-ми ковтати знання. І ось на тобі! Настрій, звісно, був препоганий, до фізичної праці руки не дуже бралися. Та й керівник не зумів організувати трудової справи. Так минув тиждень — другий. Аж ось приїхав куратор, приїхав просто познайомитися зі своїми вихованцями, з якими доведеться працювати чотири роки. І залишився з ними до кінця.

Зустрівши тут нетворчу си-

туацію, доцент кафедри історії стародавнього світу та середніх віків А. Г. Загінайліо швидко зорієнтувався, зрозумів, що спочатку для молоді потрібна не розмова, а ділова доказовість, особистий трудовий приклад, ентузіазм. Через тиждень, коли

тут, на полі, і склався комсомольський актив, ядро, яке стало справжнім помічником Анатолія Георгійовича. В багатьох справах запрацювали разом з ним і комсорг факультету О. Болотський і староста групи Н. Зінчук, член бюро КСМ факультете-

вні, враховуючи динамічність духовного життя суспільства розвинутого соціалізму, надає їй наступального, боєвого характеру. Куратора цікавить все — і успіхи і неуспіхи своїх вихованців, для них у нього завжди знайдеться що сказати, чим розра-

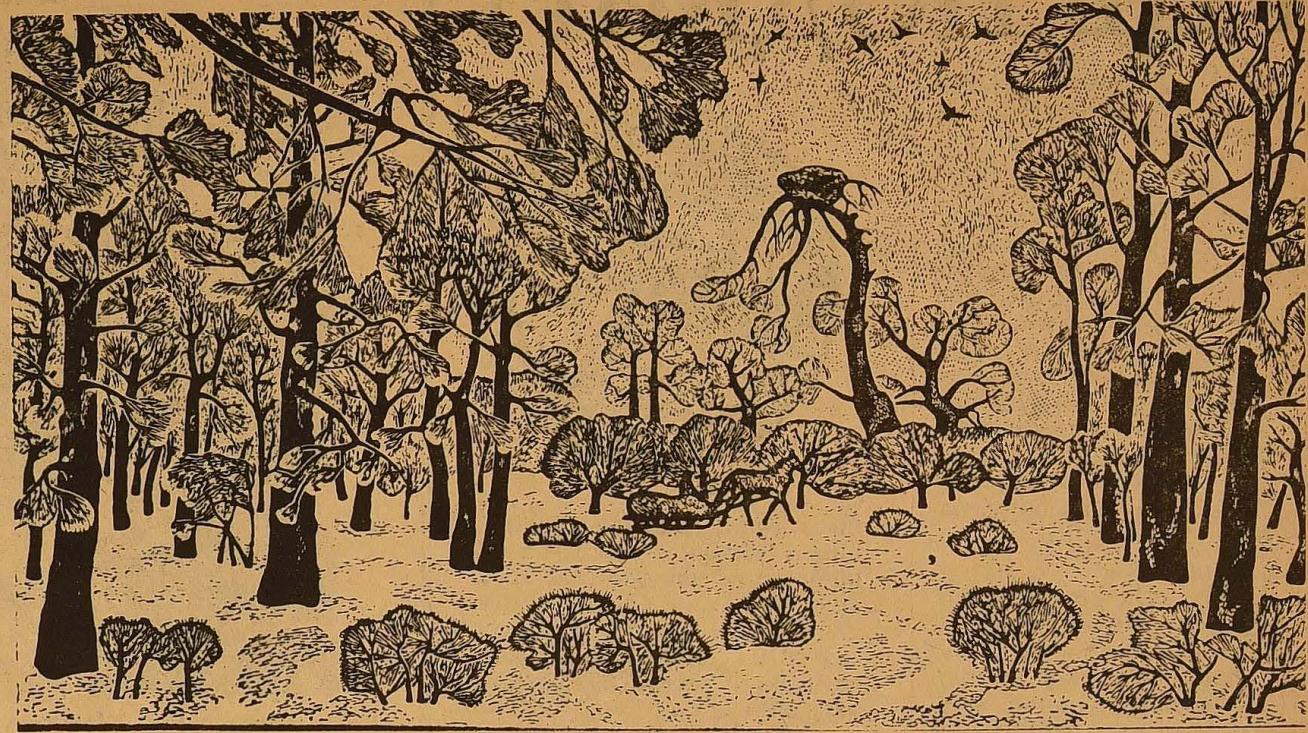
відічі на рік проводити в свою гуртожитку спеціальні огляди-рейди, щоб перевірити і поліпшити побут в кожній кімнаті, на кожному поверсі силами студентів. І та-кій рейд для них ставав свя-том. Прекрасний захід! В ньому постійно, з великим задоволенням брав участь і куратор.

А як порадувала і його і всіх викладачів факультету інспектор Петра Райнова, Петра Волігурського, Наталки Зінчук, Олександра Болотського, коли вони взялись створити на курсі (і створили) бойову лекторську групу, котра щороку встигає в школі і в ПТУ, в колгоспі і на заводі прочитати близько 150 лекцій. І на високо-му рівні.

І таких заходів виникло дуже багато. Коли в групі з'являється щось нове, ваго-ме, цікаве, куратор з усіх сил допомагає втілювати його в життя, підключаючи для нової справи, коли треба, деканат, партбюро, УВК, студраду, профком.

Коли великий розмаїтій колектив стас яскраво, творчо осо-бистістю, значить з ним працює чудовий куратор, значить, тут живуть згідно з його крилатою фразою: «Піднімись і ти побачиш!»...

А. ПЛЮЩ.

Мал. Г. Гнатченка.

Друге покликання

По-різному стають активними помічниками органів внутрішніх справ робітники і службовці, студенти і колгоспники. Для нас, студентів Одеського університету, співробітництво з міліцією почалось з громадсько-політичної практики, що проводиться в школах, ЖЕКах, інспекціях в справах неповнолітніх та інших закладах. Звичайно, вибираючи інспекцію, першокурсники ще не зовсім правильно уявляли собі складність та відповідальність своєї місії. Адже ми не просто проводили культурно-масові чи спортивні заходи, як в школі чи ЖЕКу. Ми з перших же днів зіткнулися з важкими долями підлітків, яким потрібно було допомогти знайти правильний шлях в житті. А родичі, близькі замість того, щоб позитивно вплинути на сина чи дочку, частіше всього самі сприяли їх поганій поведінці. Були в числі таких горбаті Ганна Соломонівна Фрідман та Ганна Матвіївна Ткачук. В жовтні 1977 року за дорученням парторганізації ЖЕКу № 32 вони прийшли в громадський пункт охорони порядку для роботи з важковиховуваними підлітками.

Саме вони створили при пункті актив із студентів, зуміли зацікавити бувших першокурсників, навчити їх основам педагогіки. Ми з хвилюванням згадуємо наші перші наради на квартирі Ганни Соломонівни, де за чашкою чаю з

шніярем нарсуду відправити її на примусове лікування. Дітей же оформили в школу-інтернат. Вперше за всі роки вони були нагодовані вчасно і доглянуті, одержали можливість вчитися та грati, як і їх ро-весники.

Таких випадків за мою чотирьохрічну практику роботи позаштатним інспектором інспекції у справах неповнолітніх я пізнала багато. Давно закінчилась моя громадсько-політична практика, але, як і інші студенти, нерідко «пропадаю» серед важких підлітків і нахожу в роботі з ними своє друге покликання.

Моя розповідь була б не повною, якби я не згадала людей, які не дивлячись на пенсійний вік, віддають багато сил енергії боротьбі за людину, які допомогли десяткам хлопчиків і дівчат назавжди забути слово «важкий». Це Ганна Соломонівна Фрідман та Ганна Матвіївна Ткачук. В жовтні 1977 року за дорученням парторганізації ЖЕКу № 32 вони прийшли в громадський пункт охорони порядку для роботи з важковиховуваними підлітками.

Саме вони створили при пункті актив із студентів, зуміли зацікавити бувших першокурсників, навчити їх основам педагогіки. Ми з хвилюванням згадуємо наші перші наради на квартирі Ганни Соломонівни, де за чашкою чаю з

дівчі на рік проводити в свою гуртожитку спеціальні огляди-рейди, щоб перевірити і поліпшити побут в кожній кімнаті, на кожному поверсі силами студентів. І та-кій рейд для них ставав свя-том. Прекрасний захід! В ньому постійно, з великим задоволенням брав участь і куратор.

А як порадувала і його і всіх викладачів факультету інспектор Петра Райнова, Петра Волігурського, Наталки Зінчук, Олександра Болотського, коли вони взялись створити на курсі (і створили) бойову лекторську групу, котра щороку встигає в школі і в ПТУ, в колгоспі і на заводі прочитати близько 150 лекцій. І на високо-му рівні.

І таких заходів виникло дуже багато. Коли в групі з'являється щось нове, ваго-ме, цікаве, куратор з усіх сил допомагає втілювати його в життя, підключаючи для нової справи, коли треба, деканат, партбюро, УВК, студраду, профком.

Коли великий розмаїтій колектив стас яскраво, творчо осо-бистістю, значить з ним працює чудовий куратор, значить, тут живуть згідно з його крилатою фразою: «Піднімись і ти побачиш!»...

А. ПЛЮЩ.

I ЦЕ ПОДВИГ!

Багато звершень вчених нашого університету тримає пам'ять тих, хто працює, хто вчиться сьогодні. Чимало про них знайдено у книзі «Історія Одеського університету за 100 років», хоч цілком зрозуміло, що відбрати все створене за такий трипалий час в двадцять шість з половиною друкованих аркушів неможливо. Чимало подій, звершень, подвижництва і подвигів співробітників університету ще не знайшли свого висвітлення, а вони заслуговують на добру пам'ять.

Сьогодні мало хто пам'ятає Варду Петровну Гладишеву, а тим часом для нас, філологів, вона залишилась незабутньою. Судилося тій прожити довгє трудінче життя. І хоча давно вийшла на заслужений відпочинок, і в самітності спливали роки за роками, а тим часом вона до останніх днів жила інтересами університету і особливо філологічного факультету. Коли хто з нас навідувався до неї, першою розмовою було про університетські справи, про труди і дні факультету, як склалося життя у наших товаришів по роботі, по навчанню. І жодної скрги на невпорядкованість власного життя. Не судилось їй одружувати сина чи віддавати заміж доньку, бавити онуків... І ці нерозтаченні материнські турботи вона у свій час перенесла на студентів, працюючи секретарем філологічного факультету з першого дня його відкриття. І хай щороку побільшувався набір на стажування десят чоловік, а вона, вольова, завжди урівноважена, понародному мудра і по-материнськи чайна, дещо скупувала на слова справлялась зі всіма організаційними справами, з факультетським господарством. Ми, тоді студенти першого набору — Федір Мушинський, Оксана Кравецька, Михайло Вайсман, Євгенія Ковальова, Лариса Струковська, Любов Спінул, Євгенія Борщевська, Федір Мандибура, Валентина Солов'йова, Федір Смагленко, Іван Дузь, Юрій Касім, як і другого набору — Степан Бевзенко, Микола Доброгорський, Григорій В'язовський, Марія Кравчук, Галина Ісаєнко, Віталій Покиньчереда за всі довоєнні роки пам'ятаємо, що всі питання, звязані з нашим навчанням, перевуванням на факультет, вирішувались при допомозі Варди Петровни. Правда тут не можна зауважити, що тоді набагато менше виникало питань у студентів до деканату, як і деканату до студентів: на факультет йшли люди не за дипломом, як це подекуди буває в наш час, а за філологічними знаннями. Хіба не було такого, що на філологічний факультет переводились студенти з різних курсів техніч-

них вузів (і студенти хороши!), і тільки заради того, щоб стати філологом. В ті довоєнні роки багатьом студентам факультета була притаманна філологічна одержимість і життя на факультеті виразило.

Почалася Велика Вітчизняна війна. Іде екзаменаційна сесія. Створюються винищувальні загони. За закликом об'єму комсомолу — замінити колгоспників, що пішли на фронт, значна частина факультету виїжджає в область на збирання урожаю... Тим часом, прорвавши оборону на Дунай, ворог наближається до Одеси. Евакуються підприємства, організації, училища, заклади, евакуюється й університет. За виключенням складних і важких умов евакуації, коли у людини всього дві руки, і вона змушені взяти з собою лише найнеобхідніші речі — взяти лише те, що їй особисто під силу (а шлях протягнувся ох і довгий — Бердянськ, Майкоп, Байрам-Алі). Варда Петровна вивершує подвиг. Я уявляю, як кожна з найнеобхідніших речей звертася до неї: візьми й мене, я тобі ще як знадоблюсь, вона ж бере студентську документацію факультету, бере по наказу власного сумління, людської совісті. Вона бере картки успішності всіх нас. А їх набралось багато, вантаж нелегкий... В цьому вона Варда Петровна — вся і — людність, і відповідальність, і сумлінність, і патріотизм.

Цей дійсно гуманістичний подвиг нашого секретаря факультету як багато допоміг всім нам без всяких ускладнень поновитися на факультеті, коли університет повернувся в рідну Одесу. Адже на таких довгих шляхах війни — шляхах з Одеси і до Сталінграда і від Сталінграда і до Відня, Берліна, Праги — загубились документи багатьох із нас...

Коли позаминулого року зустрілись мої однокурсники, дорогою гостюючи цієї пам'ятної зустрічі була названа Варда Петровна. Квіти і квіти дарували їй — вияв почуттів поваги, душевної щирості, відчінності.

П. Т. МАРКУШЕВСЬКИЙ,
доцент кафедри української літератури.

Там, де панує капітал

на роздування гонки озброєнь, веде до дальнього скорочення числа робочих місць і обернеться новим тягарем та незгодами для американських трудівників», — підкреслює газета «Дейлі уорлд».

НА ЗНІМКУ: молодий житель столиці, тільки-но ступив на самостійний шлях, вже заносить своє прізвище в список безробітних.

Фото ТАРС.

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ЖИВОГО СЛОВА

(Закінчення.)

Початок на 2-ій стор.).
граматичному й стилістичному плані.

До слів реєстру, а також до фразеологічних одиниць подані численні приклади ілюстрації з творів української художньої літератури, фольклорних записів, суспільно-політичних праць, періодичних видань, підручників тощо. Ці ілюстрації використано для підтвердження існування слова чи його значення в українській літературній мові, для наукового й якнайповнішого розкриття його значень і семантичних відтінків, для характеристики його вживання в певному контексті й з певним стилістичним навантаженням тощо.

Наукове і практичне значення цього видання важко перевірити. Зібрані в ньому, систематизовані й всебічно опрацьовані лексико-фразеологічні скарби української мови можуть великою мірою придатися в дальших поглиблених студіях українським мовознавцям, у зіставленому вивчені слов'янських мов, у створенні словників інших типів (перекладних, орфографічних, синонімічних, фразеологічних тощо), різних граматик української мови тощо.

Словник добре слугуватиме не тільки вченим, викладачам вузів і шкіл, письменникам та перекладачам, а й взагалі всім, хто цікавиться словом та його життям.

Євген ШАБЛЮВСЬКИЙ,
член-кореспондент
Академії наук УРСР, лауреат
Ленінської премії.

Зараз студенти ще складають екзамени, але вони знаходить якусь хвилину-другу на те, щоб заглянути в студентський клуб: вяснити організаційні і творчі питання, що пов'язані з поїздкою, пройти ще раз той чи інший номер — пісню, також вірш... Адже ансамбль виступить з творчою програмою в молодіжних клубах Підмосков'я, де ми, в свою чергу, теж познайомимося з цікавим досвідом місцевих друзів...

Т. ЩУРСЬКА,

*Житогод
ПОСЕЗІЙ*

СЛОНОН Басня

Директор комбінату Слон
Рассержен был и удивлен:
«Что происходит, в самом деле, —
На комбинате более недели
Ни одного прогула нет,
С ума сошли! С ума сошел весь свет!
Да, я такого сроду не видел —
Все трезвы и никто не опоздал!!
Уж не спроста все это началось.
Откуда только что взялось?
Быть может, клонится все это
К подрыву моего авторитета?
А, может — даже для того,
Чтоб с должности сместись? Ну, ничего!
Я здесь порядок наведу;
Из-под земли виновников найду,
Без прогрессивки тех оставлю,
А этим выговор добавлю...»

Напрасно горячиться Слон:
Причины не раскроет он.
И вы бы тоже не смогли.
А я-то знаю — дело в чем:
Пивную рядом с комбикатом
Уже неделю как снесли!

Яков ФЕСЕНКО,
студент I курсу філфаку.

ОГОЛОШЕННЯ

Чергове заняття школи
молодого журналіста (ШМЖ)
відбудеться при редакції «За
наукові кадри» в п'ятницю 5
лютого о 16.00.

Адреса: вул. Радянської
Армії, 24, кімн. № 9.

Редактор В. НІКОЛАЄВ.

**Школа
молодого
журналіста**

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13,
внутрішній 841 (з міста
206-841).

ЗАХОДЬТЕ:

24.

Одеса, вул. Радянської Армії,

Нас чекає Підмосков'я

учасники художньої самодіяльності нашого університету зимові канікули проводять в Підмосков'ї. На базі табору «Відпочинок».

В склад концертної бригади війшли студенти з різних факультетів і колективів самодіяльної художньої творчості. Серед них — участники публіцистичного театру «Жовтень» та СТЕМу А. Реддер (IV курс хімфаку), Н. Щербінська (III курс мехмату), І. Осипов та Л. Богацька (IV курс РГФ), К. Косо-

глазенко (IV курс істфаку), учасники хорової капели Д. Кіров (V курс ГГФ), В. Думський (III курс істфаку), представники хору української народної пісні Н. Зінченко (III курс філфаку), А. Улітко (II курс істфаку) і ансамблю скрипалів І. Уточнікова, С. Герман (III курс мехмату) та багато інших. Це все ті студенти, хто широ любить мистецтво, красу, дерзання...

Наш відпочинок пройде насично, змістовно.

270000, Одеса-центр, вул.
П. Великого, 2, держуніверси-
тет, редакція газети «За нау-
кові кадри».

ПИШІТЬ НАМ:

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома і комітета комсомола Одесского государственного университета им. Мечникова. (На украинском языке).

Друк. вид. «Чорноморська комуна» Одеського об'єму України. вул. Пушкінська, 32. Тираж 1000 прим. Обсяг 0,5 аркуша формату газети «Правда». Зам. № 927.